

[Clausager.]

ningsløst at gaa imod en sund, naturlig Byttehandel mellem Nationerne ved at hænge sig i den Doktrin, at vi skal selv lave det hele.

Men hvis nu endelig galt skulde være, hvis nu Regeringen vil have Planøkonomi, og den har jo Magten til det, kunde jeg endda i nogen Grad tilgive den dens Fejlsyn, hvis den saa gennemførte en Plan i Gal-skaben, men det gør den heller ikke. Den har gjort det saaledes, at disse planøkonomiske Foretagender er til uhyre stor Gavn for Hjemmevirksomhederne, men til uhyre stor Skade for Eksportvirksomhederne, for Landbruget og Fiskeriet og til Dels ogsaa Eksportindustrien. Det er jo Tilfældet. Og dette faar igen til Følge, at disse forskellige Erhverv, der i deres Arbejdsmuligheder, deres Indtjeningsmuligheder rammes paa saa forskellig Maade, nogen til Gavn, andre til Skade, ikke har lige let ved at bære deres Byrder. Og Regeringen har min Sandten heller ikke haft Øje for at indrette Byrderne saaledes, at de Virksomheder, der fik Statsbegunstigelse, fik de største Byrder, og de Virksomheder, der blev skadet, fik de mindste Byrder. Det skal jeg ikke komme ind paa, det er en lang, lang Historie. Enhver ved, hvor umaadelig forskellige Beskatningsforholdene er. Jeg kan nævne i denne Forbindelse, at det samme gælder for Resten andre Byrder som Renter og Lønninger, thi den beskyttede og begunstigede Hjemmeindustri kan jo drage alle de Penge og alle de Mennesker til sig; den ønsker, i Kraft af større Løn og større Forrentning.

Dette har Regeringen ikke Øjnene oppe for. Jeg siger igen: Hvis Regeringen endelig vil Planøkonomi, lad den saa gøre det til Gavns og til Bunds, saa der er Mening i det. Saa ved jeg godt, at vi vil komme op paa et Niveau alle sammen, der vilde være lidt farligt, men der var dog nogen Mening i det. (Statsministeren [Stauning]: Farligt og Mening i det?). Man kan godt leve farligt, og der kan være Mening i det, det er Statsministeren ikke saa ukendt med. Priseniveauet vil stige, naar alle Erhverv skal begunstiges; de sætter Varepriserne op for at faa Indtjeningsmulighederne op. Saa bliver Lønkravene straks levende, og vi vil ogsaa faa Krav om billigere Nødvendighedsgenstande, i alt Fald til den mindst bemidlede Del af Befolkningen. Vi har i høj Grad set Krav om billigere Fødevarer, men mærkværdigvis ikke om billigere Beklædningsvarer, skønt Føde og Klæder staar nævnt sammen i en

gammel Lærebog. Det har man ikke set, men det kunde man med lige saa fuld Ret have krævet. Huslejen kræver man ogsaa reguleret.

Altsaa, dette forhøjede Priseniveau vil medføre visse Vanskeligheder. Nu vel, det kan man for øvrigt prøve at bøde paa. Arbejdsløsheden vil stige, for de Erhverv, der hemmes, vil ikke være i Stand til at beskæftige saa mange Arbejdere, det er een Side af Sagen, og de vil heller ikke være i Stand til at købe saa mange Varer, købe saa meget Arbejde, og derved bliver Arbejdsløsheden ogsaa forøget, og der vil derfor rejse sig Krav om større Arbejdsløshedsunderstøttelse. Saa vil deraf følge, at Skatterne maa op, og det er naturligvis en Opgave, der er bedre end ingenting for en Regering at tage sig paa: at beskatte de stærkest statsbegun-stigede og give en Del af det som Forøring til de ringest stillede. Det er bedre end ingenting, det skal jeg ikke modsige. Men det er jo alligevel meget, meget bedre at gaa til Ondets Rod, at skaffe lige Ret til Veje, saa stærkt man kan gøre. Naar alt det er gjort, naar Varepriserne stiger, Lønkravene kommer frem og Lønningerne forhøjes, Arbejdsløsheden bliver større og Tilskud-dene og Skatterne er sat op, saa kommer der nye Prisstigninger med det samme, saa gaar Skruen uden Ende. Det bliver ikke let at holde dette Samfund i Balance, naar det skal holdes oppe paa et kunstigt Niveau.

Den Udvej er derfor ikke god. Langt bedre vilde det være, om Regeringen fjernede saa mange som muligt af Statsbegun-stigelserne og fordelte Byrderne mere rimeligt, saaledes at der blev mere ligelige Ind-tjeningsmuligheder her i Landet. Venstre har aldrig været Tilhænger af planøkonomiske Foranstaltninger og Ordninger, og vi vil derfor se det som det bedste, at vi kom bort fra Særfordele til nogen, ikke ved at give til flere og til dem alle, men ved at komme bort fra Særfordelene og faa mere jævne erhvervsmæssige Tilstande over det hele.

Den Dagsorden, der er stillet af Forespørgeren, er mig ikke helt tilfredsstillende, den er mig for vag, den siger ikke noget bestemt. Det er i og for sig nok en Slags Anklage mod Regeringen, der har ført denne efter min Mening forvirrede og forfejlede Politik, men jeg ønsker hellere at sige det rent ud og, hvis vi skal deltage i denne Diskussion, ogsaa sige det med en Dagsorden. Jeg har, synes jeg, en meget bedre og langt klarere Dagsorden, og den lyder saaledes:

„Folketinget udtaler sin stærke Misbilligelse af Regeringens Administration